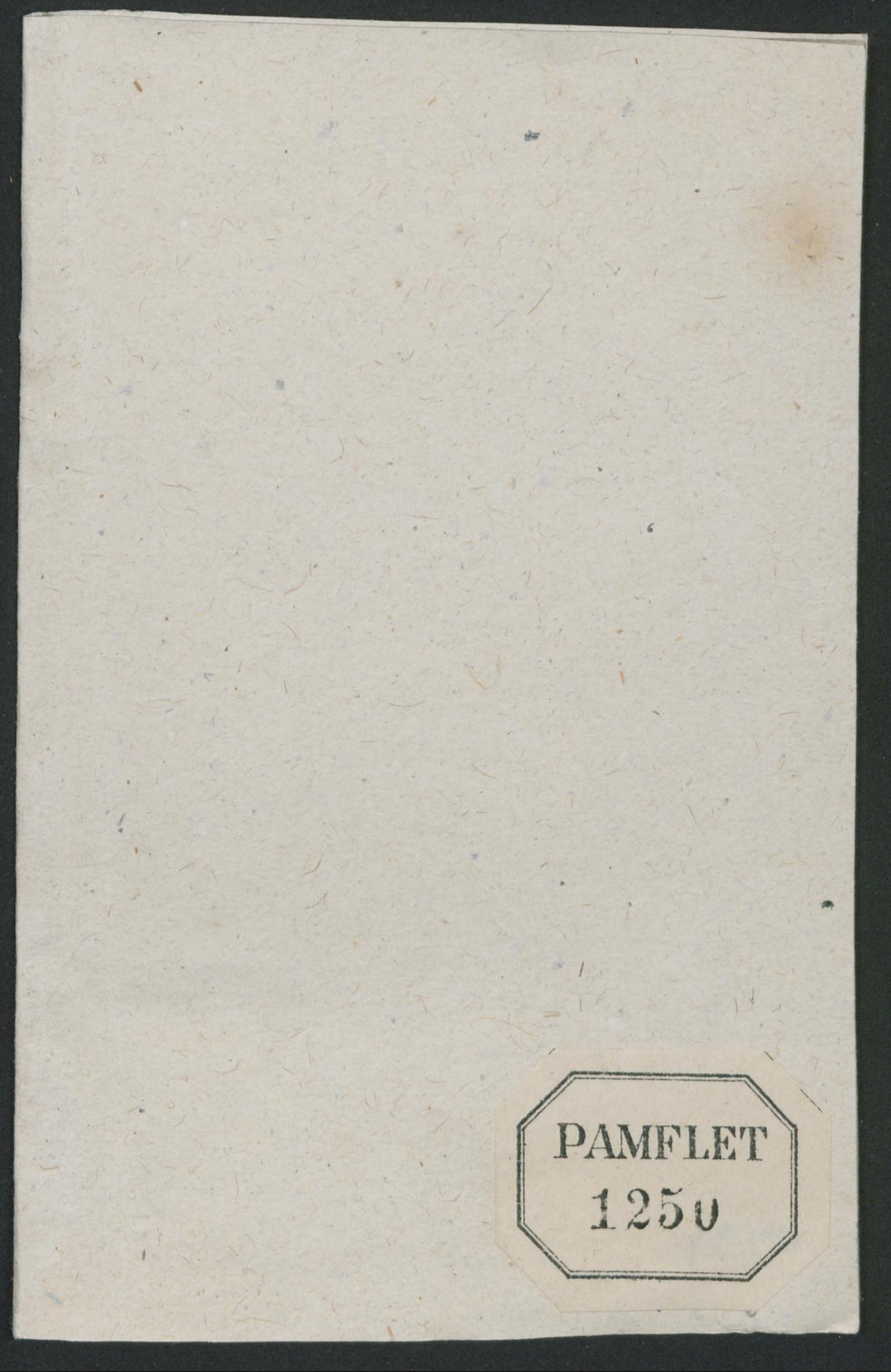
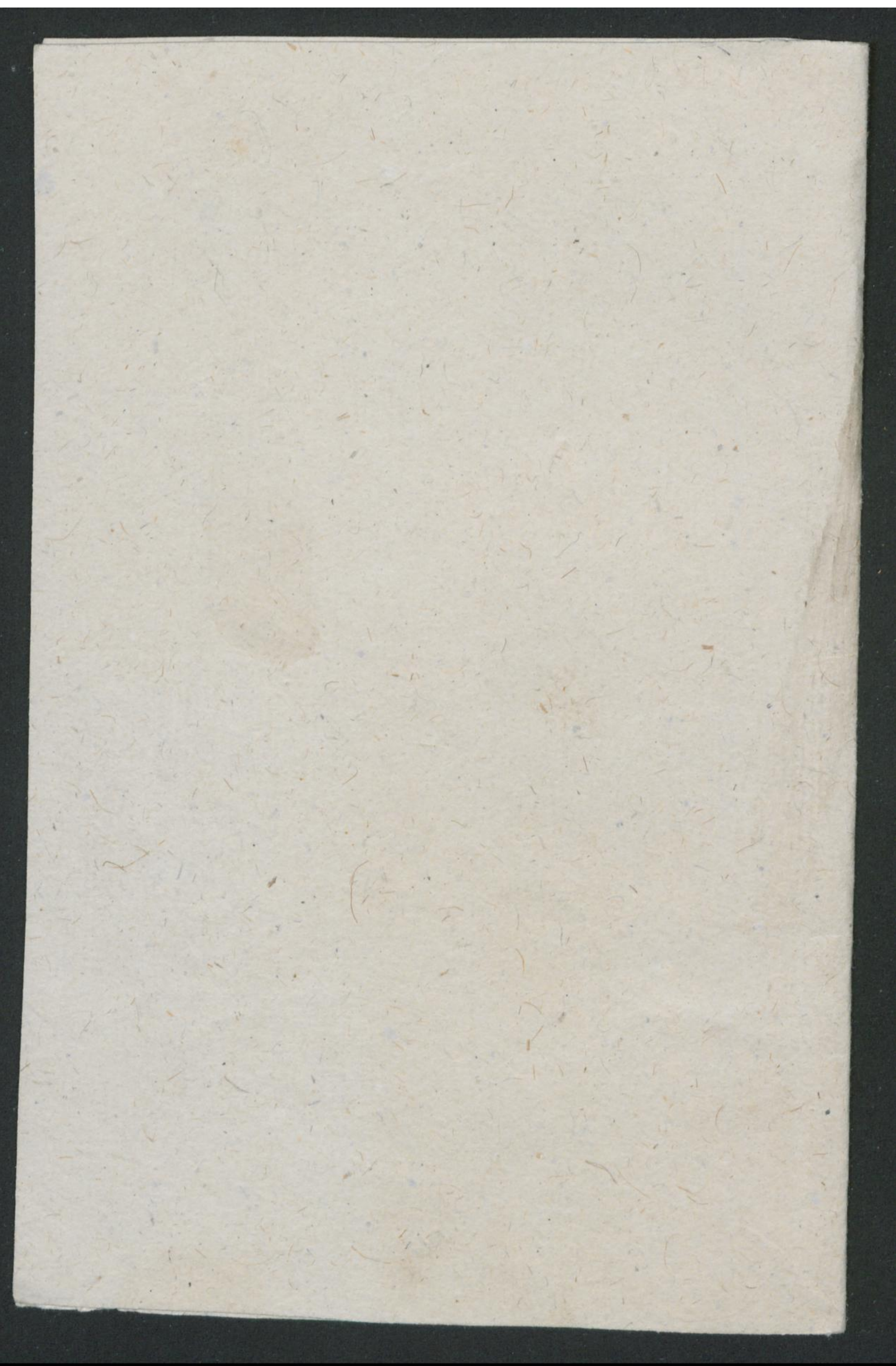
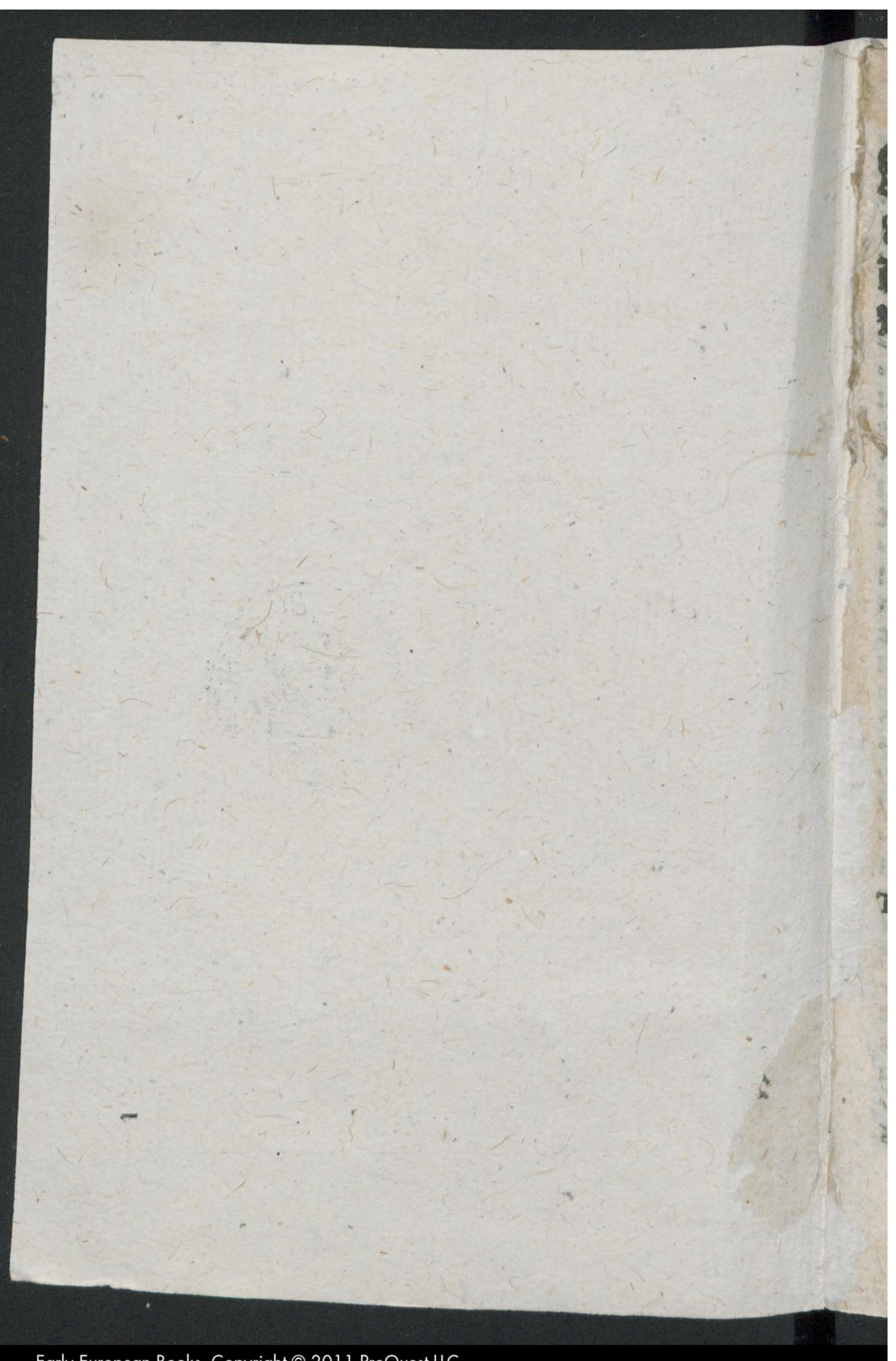

Placcaet

Waer in ghebo-den wordt allen Jesuiten/ Priesters/ Seminarisen en̄ andere te vertrecken uyt de Coninckrijcken van England, Schotland ende Yreland, voor den negenthienden Maerte 1604. stil. Angl.

Tot Delff, by Bruyn Harmansz Schinckel, na het exemplaer ghedruct

Tot

MIDDELBVRCH,
By Richard Schilders/Drucker der Heeren Staten van Zeelant/ 1604.

By den Coninck.

NAer verhandelt hebbende verscheyden saecken inder Politien/ ende die gheredresseert / zo hebben wy onlanck ghenen cleynen arbeydt ghedaen int vereenighen van sekere verschillen die wy bevonden onder onse Clergye ter oorsake van verscheyden Ceremonien bevesticht in dese Kercke van England/ende de selve op sulcken forme ende ordene ghebraecht / als wy niet en twijflen / ofte yder gheest / alleenlick ghelevdt met medelijdenheydt / ende niet deur humeuren ghedreven/ zal hier deur ghenoech gedaen zijn. Int verhandelen van dese saken / is ons bekent geweest/dat een meerder besmettinghe tot onser Religie / dan conde hercommen van sulcke lichte verschillen / was voorhandich by persoonen/ die welcke gemeene vyandẽ zijn vã hun beyden/ Namentlick/ de groote menichte van Papen/beyde Seminarisen ende Iesuitẽ/ in grooten getale zijnde in desen Coninckrijcke/ so wel van alsulcke/als die te voren alhier waren voor onse comste tot de Croone / als van sulcke/ die naer ghecomen zijn/ghebruyckende hare bedieninghe ende professie met meerdere vryheyt / als hier voormaels sy hadden dorvẽ doen / eensdeels op een ydele hope van een vernieuwinghe ẽn veranderinghe in saken vande Religie te geschieden deur onsen persoon/ welc wy noyt gedacht en hebben/nochte yemanden oorsake gegeven sulcx te verwachten / ẽn eensdeels

deels

deels op het vertrouwen van onsen generalen
Pardoen/ gegeven ende toegelaten naer onder
costuyme van onse Voorsaten tot de Croonin-
ghe / voor overtredingē gedaen ten tijde vande
voorgaende Coninginne: Welcke Pardoenen
veel vande voorsz Papen ende Jesuiten hebbē
ghesocht te vercrijghen onder onsen grooten
Segel/ende haer selven hier deur vrij achtende
van t'perijckel des Wets ende Rechten/hebben
stoutelick ende vermetelick haer officien/ ende
professien ghedaen beyde in Misse te doene/ eñ
onse Onderdanen af te raden vande Religie nu
bevesticht/ende tot reconciliatie ende vereenige
mette Roomsche Kercke/ende volghens/ haer
verwoerende vande gewisse voornemen oft de-
voir/ welcke alle Onderdanen schuldich zijn te
hebben/ van hare schuldige plight eñ ghehoor-
saemheyt die sy ons schuldich zijn. Waeromme
te voorstene dat d'onderdanen niet vervoert en
worden eñ verdorven inder Religie/goedertie-
renheyt eñ gehoorsaemheyt/ is het minste deel
niet eens Coninckl icken schuldighen plights/
Wy houden ons selven verbonden beyde in cō-
scientie ende in wijsheyt/alle goede middelen te
ghebruycken om onse Onderdanen te houden
dat sy niet besmet en worden met superstitieuse
opinien in saken van Religie/ welcke niet alleē
schadelick en zijn hare zielen/maer den rechten
wech ende middel / om te corrumperen hare
schuldighe plight ende gehoorsaemheyt welck
niet so sekerlic volbracht can worden/ als deur
het afweyren van hun/de dienaers ende instru
menten van alsulcke besmettinghe / welck zijn
de Priesters van alle soorten/verordonneert in
uytheemsche Landen/deur authoriteyt verbo-
den

den / ende deur de Wetten eñ Rechten van desen Lande/ Aengaende welcke/ Wy hebben het orboir bevonden te doen publiceren / uptroupen ende condt te doene allen onsen Onderdanen dese opentlicke vertooninghe van onsen wille. Dat alwaer teghenwoordich eenighe Priesters alhier in desen onsen Coninckrijcke zijn / zy zijn Reguliers ofte sonder Reghel / verschepden soorte/ sommighe in ghevanckenisse/ sommighe vrp/ ende van beyden/ sommige vercreghen hebbende ons Pardoen onder onsen grooten Zegel/ ende andere alsulcken Pardoen niet hebbende: Ende wederom/ sommighe die alhier waren voor onse compste in desen Coninckrijcke / ende andere hier naer ghecomen: Aengaende alle welcke die in ghevanckenisse zijn/ wy hebbē verordōneert datmense t'Schepe hebben sal daer het oorbier zijn sal/ eñ upt dē Coninckrijcke gesonden werden so haest immer moghelick sal zijn/ met expres bevel niet meer weder te keeren in eenighe deelen van dese onse Coninckrijcken / sonder vercreghen te hebben ons verloff/ op verbeurte ende pene te vervallen inde Wetten ende Rechten daer teghen gemaeckt ende in ghebruyck zijnde. Ende voor alle alsulcke dewelcke vrp zijn ende buyten gevanckenisse / tzy dat zy versocht hebben ons Pardoen of niet : Welcke wy waerschouwen ende allen onsen Onderdanen / dat streckende alleenlick ter saken ghedaen voor de doot van de Coninginne / en sluyt niet wt eenighe Priester/ van het perijckel vande Wet / om sijns onthoudens alhier sedert onse successie oft cōste tot de Croone/ boven den tijt by den Placate ende statute ghelimiteert.

Wy

Wy bevelen ende willen by desen / Dat alle marieren van Jesniten / Seminarisen / ende andere Priesters/hoe danich die zijn/hebbende Ordinantie vā eenige authoriteyt by de Rechten ende Wetten van desen Coninckrijcke verboden / acht ende kennisse te nemen/ Van ons believen is / Dat sy haer te vertrecken sullen hebben ende te ruymen uyt onsen Coninckrijck ende Rijcken / voor den neghenthienden dach van Maerte naest volghende na date van desen Ende tot dien eynde / wert belast allen onsen Officieren van onsen Havenen / toe te laten de voorsz Priesters te moghen vertrecken van alhier in andere Provincien / tusschen dit eñ den voorsz negenthienden dach van Maerte: waerschouwende ende versekerende alle alsulcke Jesuiten/ Seminarisen / ende Priesters / tzy van wat soorte die moghen zijn/ dat soo eenige van hun/ naer den voorsz neghenthienden dach/ghevanghen wort binnen desen Coninckrijcke / of eenighe van onse Dominien: Of vertreckende nu op het waerschouwen van onsen wille ende believen / hier naer weder keeren sullen in dit Coninckrijcke ofte eenighe onser Dominien wederom/ dat zy ghestraft sullen worden ende staen onder de peynen vande Rechten ende Wetten / alhier in ghebruyck / sonder hope van eenich Faueur / gonste oft vergunninghe van ons.

Waeromme / wy willen ende bevelen allen Aertsbisschoppen/Bisschoppen/Lieutenanten/ Richters van Vrede/eñ allen anderen Officieren ende Dienaers wie sy zijn/sorghe te dragen ende wacker te zijn/naer dē voorsz negenthienden dach Maerte ghepasseert/ haer schuldighe

plicht

plicht ende neersticheyt te doene int op-speurẽ
ende apprehenderen van alle Priesters / die al-
hier bevonden worden te blijven / teghen dit
ons bevel. Welck / hoewel mogelick het schij-
nen mach den sommighen te voorseggen eenige
meerdere strengicheyt tegen die soorte vã onse
Onderdanen / dewelcke verschillende in hare
professie vande Religie bevesticht bij Rechte /
haer selven noemende Catholicken, dan deur
onse maniere van doen met hen tot noch toe
wy oorsake ghegheven hebben te verwachten:
Nochtans en twijfelen wy niet / dat wanneer
het inghesien sal zijn met een onpartijdich oor-
deel / wat oorsaken ons ghemoveert hebben
om te ghebruycken dese voorsichticheyt tegen
de voorsz Jesuitẽ / Seminarisen / eñ Priesters /
alle luyden sullen ons in dese saken gelijck ende
recht gheven. Want wien is het onbekent / in
wat perijckel onsen Persoon gheweest is / ende
ons Rijcke in verwoestinge / weynich maenden
geleden / deur conspiratie / eerst aenghevat ende
ontfanghen by persoonen van dier soorte / de-
welcke andere bewillicht hebbende / hadden
voorghenomen menichten tot haer te trecken /
om haer assistentie te doen / deur d'authoriteyt
vã hare opruypen ende perswasien / voorneme-
lick ghegront op saken ende materie van Con-
scientie ende Religie? Welck / wanneer andere
Princen hier op rijpelick sullen letten / eñ acht
hebben / Wy versekerẽ ons selven / dat sy geen-
sins vermoeden sullen dat dese veranderinghe
hercomt van eenige veranderinge van desposi-
tie / nu verbitterder te sijne dã hier voormaels /
dan uyt nootwendige voorsienicheyt / te voor-
comen perijckelen / andersins onmoghelijck te
ont-

ontcomen/ bemerckende dat hare absolute on-
derdanicheydt tot vuytheemsche jurisdictie/
t'haerder eerster aenneminge vã haer Ordens/
laet alsulcke gecondicioneerde authoriteyt tot
Coningen over hare Onderdanen/als de selve
macht/waer by zy ghemaect waren/mach dis-
penseren naer behagen/met de aldernaeste ver-
bintenisse vã getrouwicheyt eñ liefde tusschen
een Coninck ende zijn Onderdanen. Onder
welcke uytheemsche machten/hoe wel wi ons
selven persoonlick bekennen so veel gehouden
te zijne tot den Bisschop van Roome die nv is/
voor zijn gunstige officien/ eñ bysondere tijde-
lick draghen tegen ons in veel dinghen/gelijck
wy altijt gereet zijn sullen tselve teghen hem te
verghelden (als Bisschop van Roome, in staet
ende conditie van een werelts Prince) niet te-
genstaende/wanneer wy bemercken ende acht
hebben op den handel ende t'beroep van dien
Stoel / wy en hebben gheen reden te bedenc-
ken / dat Princen van onse Religie ende Pro-
fessie / connen verwachten een[...]ghe verseker-
heyt lange te continuerẽ/ten ware dat beste me
ware ende overdraghen/deur voorsprake van
ander Christen Princen/ dat eenighen goeden
middel voorgenomẽ mochte worden(deur een
algemeyn Concilie/vry ende gherechtelick be-
roepen)tot uytruckinge van sulcke vreesachti-
ge wortelen ende jalouzien / welcke opspringẽ
deur oorsake van Religie/so wel tusschẽ Prin-
cen ende Princen/als tusschen hen eñ haer On-
derdanen/ende kenbaer te maken / dat ghenen
Staet oft Potentaet/oft heeft/ oft vermach te
disponeren van aerdtsche Coninc[...]ricken ofte

Na-

Monarchien/oft te dispenseren met Onderdanen ghehoorsaemheyt tot haren naturelicken Soverepn eñ Heere: In welcke Christelicke Actie of daet/ daer en is geen Prince levẽdich/ die veerdiger ende ghewilligher is als wy zijn zullen tot toeloopinge / selfs ten uptersten van ons vermogen/ niet alleen upt bysonder genegentheyt om vredelick ende gerustelic te leven met alle Staten ende Princen vã Christenrijc: maer om dat alsulcke vaste vrientschap mochte (deur een vereeninge in Religie) so bestendich zijn onder Christelicke Princen/ als dewelcke ons alle machtich maeckte den alghemepnen vyandt te wederstane.

Ghegheven tot onsen Pallayse van Westminster den xxij. dach van Februarius / Int eerste Iaer van onse Regieringhe over England, Vranckrijck, ende Yreland, ende van Schotland, het seven ende-dertichste.

God bevvare den Coninck.

